

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту організацій

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 073 "Менеджмент"

за магістерською програмою професійного спрямування

"Менеджмент організацій

на тему: **«Формування стратегії зернового терміналу»**

Виконавець:

студент центру заочної форми навчання група 11м

Заячук Анастасія Сергіївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

д.е.н. проф

(науковий ступінь, вчене звання)

Кузнецова І. О. _____

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Розвиток зернового ринку України та її експортного потенціалу обумовлюють необхідність удосконалювати існуючі способи стратегічного управління діяльності підприємств, що є інфраструктурою цього ринку, і в першу чергу – зернових терміналів. Саме вони здійснюють технологічні операції з перевалювання зерна в портах.

Безперервний процес стратегічного управління сприяє визначенню ефективних напрямів діяльності підприємства, орієнтації у можливостях та перспективах. Значення стратегічного управління полягає у формуванні стратегії розвитку підприємства, постійному оцінюванню змін зовнішнього середовища, підтримки здатності до виживання в умовах нестабільного зовнішнього середовища. У зв'язку з цим, стратегічне управління є одним із ключових механізмів, що сприяє підвищенню ефективності та конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. Загальновідомо, що немає універсальної єдиної стратегії для всіх підприємств. Тому постає завдання формування стратегії з урахуванням специфіки діяльності зернових терміналів, що визначає актуальність теми кваліфікаційної роботи.

Актуальність роботи полягає в тому, що запропоновані заходи нададуть змогу удосконалити процес стратегічного управління діяльністю портового терміналу та в кінцевому разі підвищити його маневреності.

Мета роботи полягає у формуванні стратегії розвитку зернового терміналу на основі аналізу факторів зернового ринку та конкурентоспроможності підприємства.

Відповідно до мети в роботі поставлені та вирішені такі **завдання**:

1. розглянути сутність стратегії та процесу її формування з урахуванням специфіки діяльності зернових терміналів;
2. провести аналіз фінансового стану підприємства ТОВ «Укрелеватопром»

3. провести аналіз ринку зерна та стратегічної привабливості діяльності зернового терміналу
4. провести аналіз конкурентоспроможності ТОВ «Укрелеваторпром»
5. визначити стратегічні цілі розвитку діяльності зернового терміналу
6. узагальнити результати аналізу діяльності зернового терміналу та визначити стратегічні напрями його розвитку
7. обґрунтувати заходи щодо реалізації стратегічних напрямів розвитку зернового терміналу.

Об'єкт дослідження кваліфікаційної роботи – зерновий термінал ТОВ «Укрелеваторпром».

Предметом дослідження є процес управління стратегічною діяльністю підприємства.

Методи дослідження. Для досягнення поставленої в роботі мети були використані сучасні загальнонаукові та спеціальні методи: логіко-теоретичного узагальнення, аналізу і синтезу, статистичного і фінансового аналізу, моделювання процесу формування стратегії зернового терміналу, метод оцінювання стратегічної привабливості бізнесу І.Ансоффа, метод дерева цілей, SWOT-аналізу, оцінювання інвестиційної привабливості проекту.

Наукова новизна полягає:

удосконалено модель процесу логіки процесу формування стратегії зернових терміналів, яку відрізняє урахування специфіки їх діяльності та ітеративний характер процесу. Представлена модель надає послідовність операцій формування плану дій з урахуванням впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища та максимально підвищує можливість досягнення поставлених довгострокових цілей.

Структура та обсяг роботи.

Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел. Повний обсяг роботи становить 70 сторінок.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ

У першому розділі «Основи стратегічного розвитку підприємства» розглянуто сутність стратегії діяльності підприємства. Встановлено, що стратегію підприємства розглядають як програму, що надає вектор розвитку підприємству впродовж тривалого часу. Розглянуто основні види стратегій розвитку підприємства. Доведено, що для реалізації ефективного стратегічного розвитку, підприємству необхідна наявність чіткої політики своєї інвестиційної діяльності. У будь-якій ефективно діючій фірмі питання інвестиційної стратегії займає одне з найголовніших місць. На підставі особливості діяльності зернових терміналів та формування процесу стратегії їх діяльності розроблено відповідну логічну модель.

У другому розділі «Аналіз внутрішнього середовища та конкурентної позиції» було проведено загальну характеристику та аналіз внутрішнього середовища зернового терміналу ТОВ «Укрелеваторпром». За результатами проведеного фінансового аналізу визначено, що всі показники фінансового стану підприємства у задовільному стані. Підприємство платоспроможне і має можливість оплачувати свої короткострокові зобов'язання, в тому числі і власними коштами та у підприємства є кошти для реалізації нових довгострокових напрямів розвитку. За результатами аналізу ринку зерна визначено, що темпи його зростання є високими через зростання світового попиту на зерно. Проведено оцінювання стратегічної привабливості діяльності зернового терміналу з використанням методикою І.Ансоффа та доведено, що надання послуг портовими елеваторами з перевалки зерна є високопривабливими. Аналіз конкурентоспроможності дозволив визначити основні напрями підсилення конкурентної позиції за рядом факторів.

У третьому розділі «Формування стратегії зернового терміналу». визначено основні стратегічні цілі розвитку діяльності зернового терміналу з використанням методу дерева цілей. Для узагальнення результатів аналізу, а також більш детальної оцінки внутрішнього середовища підприємства - його сильних і слабких сторін, а також зовнішніх і внутрішніх можливостей і загроз проведено SWOT-

аналіз, що надало можливість визначити основні стратегічні напрями розвитку підприємства. Обґрунтовано будівництво комплексу з приймання та переробки зерна. Визначено показники інвестиційної привабливості його будівництва. За показниками інвестиційної привабливості доведено доречність запровадження нового комплексу.

ВИСНОВКИ

1. На підставі проведеного аналізу наукової літератури доведено, що найбільш прийнятним є визначенням стратегії як довгострокових напрямів розвитку. Розроблено модель логіки процесу формування стратегії зернових терміналів з урахуванням специфіки їх діяльності та його ітеративного характеру. Представлена модель надає послідовність операцій формування плану дій з урахуванням впливу факторів зовнішнього і внутрішнього середовища та максимально підвищує можливість досягнення поставлених довгострокових цілей.

2. Розглянуто діяльність ТОВ «Укрелеватопром». Доведено, що зерновий термінал є сучасним підприємством, яке може в короткі строки відвантажувати зерно. З кожним роком термінал збільшує обсяги перевалки зерна.

За результатами проведеного фінансового аналізу визначено, що всі показники фінансового стану підприємства у задовільному стані. Підприємство платоспроможне і має можливість оплачувати свої короткострокові зобов'язання, в тому числі і власними коштами. Воно фінансово стійке, має можливість оплачувати свої кредити і за розглянутий період має високу ступінь незалежності від кредиторів. Показники рентабельності показують, що віддача власного та сукупного капіталу висока. У підприємства є кошти для реалізації нових довгострокових напрямів розвитку.

3. За результатами аналізу ринку зерна визначено, що темпи його зростання є високими через зростання світового попиту на зерно.

Проведений аналіз галузі послуг зернових терміналів дозволив встановити такі тенденції:

- стабільність попиту на послуги зернових терміналів через зростання споживачів на світовому ринку зерна;

- відбувається географічне розширення експорту зернових, що впливає на обсяги експорту та стабільність послуг зернових терміналів;

- на ринку відсутні прямі засоби втручання в діяльність портових елеваторів;

- внутрішньогалузева конкуренція на ринку послуг елеваторів є помірною, головним чином через високі бар'єри входу;

- існує достатньо стабільний прибуток в галузі та перспектива стабільного зростання експортного потенціалу.

За методикою І.Ансоффа проведено оцінювання стратегічної привабливості діяльності зернового терміналу та доведено, що надання послуг портовими елеваторами з перевалки зерна є високо привабливими, в першу чергу, через постійне стабільне зростання попиту на зернові та високі бар'єри входу в галузь.

4. За результатами аналізу конкурентоспроможності визначено, що в чорноморському басейні, серед портових елеваторів ТОВ «Укрелеваторпром» займає сильні позиції. Для підсилення конкурентної позиції доцільно звернути увагу на низку факторів:

- розширювати можливості для доробки прийнятих зернових (сушіння та очищення) з метою поліпшення їхньої якості для відвантаження на експорт;

- прагнути до збільшення ємностей елеватора;

- збільшувати пропускну здатність елеватора.

5. з використанням методу дерева цілей визначено основні стратегічні напрями розвитку діяльності зернового терміналу, до яких віднесено:

- збільшення обсягів перевалювання вантажів;

- надання клієнтам більшого спектру послуг;

- покращення якості послуг, що надаються;

- зниження поточних витрат.

6. з використанням SWOT-аналізу проведено узагальнення результатів аналізу діяльності ТОВ «Укрелеваторпром», що надало визначити основні стратегічні напрями розвитку:

- Збільшення обсягів перевалки зерна
- Покращення маневреності терміналу шляхом побудови додаткових ємностей для зберігання зерна
- Розробка ефективних систем управління витратами
- Розширення спектру послуг
- Будівництво комплексу з доробки зерна

7. Обґрунтовано будівництво комплексу з приймання та підробки зерна. Визначено показники інвестиційної привабливості його будівництва. Доведено доречність запровадження нового комплексу за показниками інвестиційної привабливості.

АНОТАЦІЯ

Заячук Анастасія Сергіївна. Формування стратегії зернового терміналу.
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 073 "Менеджмент" за магістерською програмою
«Менеджмент організацій»– Одеський національний економічний університет,
Одеса, 2021.

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – зерновий термінал ТОВ «Укрелеваторпром».

У роботі розглядаються основи стратегічного розвитку підприємства. Розроблено модель логіки процесу формування стратегії зернових терміналів з урахуванням специфіки їх діяльності та його ітеративного характеру.

Проведено аналіз внутрішнього середовища та конкурентної позиції зернового терміналу. За результатами аналізу встановлено, що у підприємства є кошти для реалізації нових довгострокових напрямів розвитку, темпи зростання ринку зерна є високим через зростання світового попиту на зерно та визначині основні напрями підсилення конкурентної позиції за рядом факторів. Проведено SWOT-аналіз. Сформовано стратегію зернового терміналу. Обґрунтовано будівництво комплексу з приймання та переробки зерна. За показниками інвестиційної привабливості доведено доречність його будівництва.

Ключові слова: Стратегія розвитку; елеватор; ринок зерна; методика Ансоффа; дерево цілей; SWOT-аналіз; доробка зерна.

ANNOTATION

Zayachuk Anastasia Sergeevna. Formation of grain terminal strategy.
qualification work for a master's degree
in the specialty 073 "Management" in the master's program
"Management of Organizations" - Odessa National University of Economics,
Odessa, 2021.

The master's qualification work consists of three sections. The object of research is the grain terminal of Ukrelevatorprom LLC.

The paper considers the basics of strategic development of the enterprise. The model of logic of process of formation of strategy of grain terminals taking into account specificity of their activity and its iterative character is developed.

The analysis of the internal environment and competitive position of the grain terminal was carried out. a number of factors. The strategies of the grain terminal are formed, the SWOT-analysis is carried out, for definition of the basic strategic directions of development of the enterprise. The construction of a complex for grain reception and processing is substantiated, according to the indicators of investment attractiveness.

Keywords: Development strategies; elevator; grain terminals; grain market; Ansoff's method; goal tree; SWOT analysis; grain finishing.